

Posudek na diplomovou práci

Katarína Rašovcová, Antické tradície v diele Johna Williama Waterhousea

Autorka si pro svou diplomovou práci vybrala téma antické inspirace ve viktoriánském umění, které je všeobecně známé, ale uměleckými historiky doposud opomíjené. Technicky dokonalé obrazy Alma Tademý či Lorda Leightona inspirované antickým Řeckem či Římem jsou všeobecně známé, protože byly často reprodukovány, ale důvodem tohoto zájmu byly jejich náměty, ne estetická hodnota či historický význam. Umělecko-historické zhodnocení děl tohoto typu je teprve v počátcích. Akademické umění přelomu 19. a 20. století začalo přitahovat pozornost publika a odborníků teprve ve čtvrté čtvrtině 20. století. První souborná práce o antické inspiraci ve viktoriánském malířství byla publikována teprve roku 2007 (R. J. Barrow, *The Use of Classical Art and Literature by Victorian Painters, 1860–1912: Creating Continuity with the Traditions of High Art*). Doposud stále chybí souborné dílo, které by tento fenomén pojednalo v celé jeho šíři, stále ještě nemáme práci, která by byla věnována antické inspiraci v západním umění kolem roku 1900.

Autorka diplomové práce si vybrala jednoho malíře, Johna Williama Waterhousea. Ve stručném úvodu autorka shrnula dosavadní poznatky o jeho osobě a díla a rámcově je zařadila do kontextu doby, v níž vznikalo, i doby, kdy došlo k jeho znovuoživení. Hlavní část práce tvoří systematická typologická analýza. Autorka rozdělila Waterhouseovo dílo do základních skupin – scény z každodenního života, odpočívající ženy, historické obrazy, vodní mýty a milostné mýty. Tyto skupiny případně dále rozdělila do podskupin tak, aby mohla provést srovnávací analýzu. Scény z každodenního života rozdělila na výjevy se ženami u náhrobku, obětní scény a pracovní výjevy. Vodní mýty rozdělila na výjevy s Odysseem a sirénami, samotnými sirénami a nymfami či najádami. Milostné výjevy rozdělila na mýty nenaplněné lásky či oddanosti a mýty tragické lásky. U témat jako byly výjevy s odpočívající ženy či historické výjevy do své práce zařadila podkapitoly o daném tématu v díle Waterhouseových současníků, Alberta Moora, Frederica Leightona, Lawrence Almy-Tadema, Johna Williama Godwarda, či Edwarda Johna Poyntera.

Otázkami konkrétní inspirace antickými literárními díly nebo archeologickými nálezy se autorka zabývá pouze tehdy, jestliže se s touto problematikou setkala v sekundární literatuře. Při analýze jednotlivých tematických okruhů v díle Waterhousea postupovala podle jednotného plánu. Srovnala vždy jeho díla s tím, jak dané téma pojednali jeho současníci, a na základě těchto detailních analýz se pokusila definovat, v čem se od nich Waterhouse odlišoval a v čem tedy byl jedinečný. Závěry shrnula v přehledu na straně 76.

Diplomová práce, jejímž tématem je nějaká doposud neprobádaná oblast, má výhodu v tom, že přínosem je už samotná její existence. Negativní stránkou takové volby je, že se nemůže opřít o žádné vzory. Chybné založení a ukvapený závěr potom mohou vést k tomu, že všechna námaha přijde vniveč. Autorka předkládané práce si tohoto úskalí byla vědoma a přistoupila ke svému úkolu velice obezřetně. Při zkoumání Waterhouseova díla postupovala krok za krokem a dbala pečlivě na to, aby se vyvarovala nepodložených spekulací. Takto založená diplomová práce ani nemohla přinést nějaká převratná zjištění, autorka však prokázala, že se dovede orientovat v historických pramenech i sekundární literatuře. Závěry, k nimž došla, jsou významným příspěvkem k poznání J. W. Waterhouseova díla a jistě by si zasloužily, aby je publikovala v odborném tisku.

Text práce je stylisticky vybroušený, s bohatým a jemně odstíněným slovníkem, někdy až příliš mnohomluvný. V práci jsem našel jen málo překlepů, Grigorian např. nenapsal práci „European Symbolis,“ ale „European Symbolism“ (78). Práce je opatřena seznamem pramenů, použité sekundární literatury a bohatou obrazovou přílohou doplněnou stručným katalogem, který obsahuje základní informace o reprodukováných dílech

Diplomovou práci Kataríny Rašovcové považuji za vhodný podklad k obhajobě a hodnotím ji známkou výborná.

V Praze dne 16. září 2012

Prof. PhDr. Jan Bažant, CSc.